

Акупунктурен третман за цервикална спондилоза

Кристина Козовска^{1*}, Јихе Зху¹, Благоица Арсовска²

¹Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Македонија; ²Институт за биологија, Природно-математички факултет - Скопје, Република Македонија

Извадок

Цитирање: Козовска К, Зху Ј, Арсовска Б. Акупунктурен третман за цервикална спондилоза. Макед Мед Електр С. 2015 Дек 02; 2015; 50021.
<http://dx.doi.org/10.3889/mmej.2015.50021>

Клучни зборови: цервикална спондилоза; акупунктура; акупунктурни точки; третман.

Кореспонденција: Кристина Козовска, Факултет за медицински науки, Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, Република Македонија. Е-mail: kika_1993_@hotmail.com

Примено: 24-Ное-2015; **Ревидирано** 30-Ное-2015; **Прифатено:** 01-Дек-2015; **Објавено:** 02-Дек-2015

Печатарски права: © 2015 Кристина Козовска, Јихе Зху, Благоица Арсовска. Оваа статија е со отворен пристап дистрибуирана под условите на Нелокализирана лиценца, која овозможува неограничена употреба, дистрибуција и репродукција на било кој медиум, доколку се цитираат оригиналниот(ите) автор(и) и изворот.

Конкурентски интереси: Авторите изјавуваат дека немаат конкурентски интереси.

ОСНОВА: Цервикалната спондилоза е едно од најчестите прогресивни дегенеративни заболувања на 'рбетот кое настанува со процесот на стареење и најчесто кај луѓе постари од 40 години. Акупунктурата како третман за цервикалната спондилоза се користи многу често, нема несакани ефекти и претставува комплетно безбеден третман. Акупунктурата може да го намали влијанието на симптомите на цервикалната спондилоза со подобрување на протокот на Чи енергијата низ меридијаните во телото и со одстранување на блокадите во меридијаните.

ЦЕЛ: Целта на овој труд е да се прикажат резултатите и ефикасноста од направеното истражување и анализа на пациентите дијагностицирани со цервикална спондилоза, при лекувањето со акупунктурен третман.

МАТЕРИЈАЛИ И МЕТОДИ: Истражувањето е направено во ординацијата за Традиционална Кинеска Медицина и акупунктура „Тонг Да Танг“ во Скопје и беа вклучени 30 пациенти од машки и женски пол кај кои беше дијагностицирано цервикална спондилоза во изминатата една година. Кај сите пациенти е постигнат ефект од третманите, а истите беа направени од страна на Спец. Д-р Зху Јихе. Сите точки за цервикалната спондилоза кои беа третирани се лоцирани на главата и вратот: Du16 (Fengfu), Du20 (Baihui), Du21 (Qianding), SJ16 (Tianyou), BI10 (Tianzhu), SI15 (Jianzhongshu), SI14 (Jianwaishu). Терапиите беа направени во затворена просторија на 250 со времетраење од 35-40 минути.

РЕЗУЛТАТИ: Според направените анализи се покажува дека жените се почесто зафатени од мажите од цервикална спондилоза, иако разликата е занемарливо мала. Најчесто зафатена возрастна група е од 50-60 години, со средна возраст за мажи од 55 години и за жени 64 години. Мажите се зафатени порано, на возраст од 50 години, а жените после 60тата година. Бројот на третмани кој бил потребен да се постигне резултат е различен кај сите пациенти и во просек изнесува 8 третмани. Како најчест симптом се јавува болката во вратот, а како можни први симптоми се вртоглавицата и главоболката.

ЗАКЛУЧОК: Како дел од 5000 години старата Традиционална Кинеска Медицина, акупунктурата дава одлични резултати при лекувањето на цервикалната спондилоза и со овој научен труд базиран врз основа на докази се докажува дека акупунктурата е генерално безбеден и ефективен третман при лекувањето на цервикалната спондилоза.

Acupuncture Treatment of Cervical Spondylosis

Kristina Kozovska^{1*}, Jihe Zhu¹, Blagica Arsovska²

¹Faculty of Medical Sciences, University Goce Delcev – Stip, Republic of Macedonia; ²Institute of Biology, Faculty of Natural Sciences and Mathematics – Skopje, Republic of Macedonia

Citation: Kozovska K, Zhu J, Arsovska B. [Acupuncture Treatment of Cervical Spondylosis]. *Maced Med Electr J*. 2015 Dec 02; 2015;50021. [Macedonian] <http://dx.doi.org/10.3889/mmej.2015.50021>

Key words: cervical spondylosis; acupuncture; acupoints; treatment.

***Correspondence:** Kristina Kozovska, Faculty of Medical Sciences, University Goce Delcev – Stip, Republic of Macedonia E-mail: kika_1993@hotmail.com

Received: 24-Nov-2015; **Revised:** 30-Nov-2015; **Accepted:** 01-Dec-2015; **Published:** 02-Dec-2015

Copyright: © 2015 Kristina Kozovska, Jihe Zhu, Blagica Arsovska. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited.

Competing Interests: The authors have declared that no competing interests exist.

Abstract

BACKGROUND: Cervical spondylosis is one of the most common progressive degenerative diseases of the human spine which are caused by the aging process and most often in people older than 40 years. Acupuncture as a treatment for cervical spondylosis is used very often, it has no side effect and it's completely safe. Acupuncture can help alleviate the symptoms of cervical spondylosis by improving the flow of the Qi energy through the channels and removing the blockages in the meridians.

AIM: The main purpose of this work is to show the results and efficacy of the research and analysis done for the patients diagnosed with cervical spondylosis treated with acupuncture.

MATERIAL AND METHODS: The research was done in 'Tong Da Tang' clinic for Tradicional Chinese Medicine and acupuncture in Skopje and were included 30 male and female patients who were diagnosed with cervical spondylosis in the past year. All the patients were effectively cured with the treatment, which were done by Spec. Dr. Zhu Jihe. All the patients had acupuncture on the acupoints (all located on the neck and head) : Du16 (Fengfu), Du20 (Baihui), Du21 (Qianding), SJ16 (Tiannyou), Bl10 (Tianzhu), SI15 (Jianzhongshu), SI14 (Jianwaishu). The therapies were done in a closed room on temperature of 25o with duration of 35-40 minutes.

RESULTS: From the analysis, although there is no big difference, we can see that women are more likely to suffer from cervical spondylosis than men. The most common age group is of 50-60 years, with average age for men – 55 and for women 64. Men are affected earlier, by the age of 50 and women by the age of 60. The number of the treatments is different for all the patients, but on average for the efficiency 8 treatments were needed. The most common symptom is neck pain and dizziness and headache may appear as first symptoms of cervical spondylosis.

CONCLUSION: As a part of the 5000 years old Traditional Chinese Medicine, acupuncture gives excellent results in the treatment of cervical spondylosis and this evidence-based research is a proof that it is generally safe and effective treatment in treating of cervical spondylosis.

Вовед

Најчеста причина за болка и лимитирано движење во вратот се дегенеративните промени на цврстите и меките ткива во цервикалниот дел од 'рбетот кои со заедничко име се нарекуваат спондилоза. Цервикалната спондилоза е заболување кое се јавува со текот на стареењето [1] и најчесто кај луѓе постари од 40 години [2]. Цервикалниот дел од 'рбетот е добро изградена структура од коски, нерви, мускули, лигаменти и тетиви. Цервикалниот 'рбет е доста деликатен – го чува 'рбетниот мозок кој праќа пораки до мозокот за да ги контролира сите делови на телото и истовремено неверојатно флексибилно дозволува движење во сите насоки, како и стабилност [3]. Меѓу пршлените се наоѓа меко и еластично ткиво наречено дискус и како ткиво бргу старее, па затоа спондилозата всушност е генетски предодреден процес кој со тек на годините ги поттикнува промените на самите пршлени, менувајќи го нивниот облик, понекогаш создавајќи остеофити на различни места, ја намалува мекоста на 'рсквичните дискуси и нивната способност за амортизација и доаѓа до создавање на услови за промена на дејството на механичките сили кои доведуваат до микротрауматски пореметувања и дестабилизација на динамичниот цервикален сегмент. Притоа во лигаментите се зголемува таложеењето на калциум, се намалува нивната еластичност и влијае на мускулно-тетивниот состав на тој начин што се скратуваат мускулите, па како последица на тоа предизвикува намалување на обемот на движење во вратот, а често и во рамењата. Најчесто зафатени се дискусите помеѓу 5ти - 6ти и 6ти - 7ми пршлен [4].

Акупунктурата како третман често се користи за лечење на цервикалната спондилоза и се користи за да се ослободат болките во вратот, причинети од цервикалната спондилоза [5]. Овој третман вклучува вметнување на тенки игли во одредени точки на телото. Пред да се употребат иглите се стерилизираат. Целта на третманот е да се подобри протокот на Чи енергијата, така што ќе се регулира нејзиниот тек, ќе се надолжни таму каде што има дефицит и доколку има акумулирано прекумерна количина енергија да се намали. На овој начин се враќа рамнотежата на протокот на Чи, енергијата и здравјето. Акупунктурните точки кои најчесто се користат во акупунктурата за третман на цервикална спондилоза се лоцирани на вратот и главата. Сите точки на вратот и главата се Јанг точки и при прекумерен проток на енергија во нив, акупунктурата може ефикасно да се искористи за да се обезбеди перманентно ослободување на нелагодност и непријатни болки во тој регион [6].

Материјал и методи

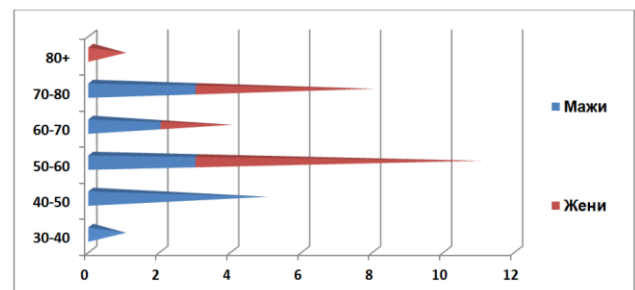
Истражувањето беше спроведено во "Тонг да Танг" ординација за Традиционална Кинеска Медицина и акупунктура во Скопје и земени се податоци од пациенти кои се лекувани во период од една година. Вклучени се 30 пациенти од машки и женски пол на возраст од 35 до 82 години кај кои е дијагностицирано цервикална спондилоза. Направена е анамнеза и земени се податоци за симптомите кои се јавиле и кои ја предизвикале состојбата, крвен притисок, претходни болести, столица, урина, менструација (кај жени), генетски заболувања, физички повреди, шеќер во крвта и апетит.

Кај сите пациенти применета е акупунктура на акупунктурните точки: Du16 (Fengfu), Du20 (Baihui), Du21 (Qianding), SJ16 (Tianyou), BI10 (Tianzhu), SI15 (Jianzhongshu), SI14 (Jianwaishu). Акупунктурата е направена од страна на Д-р Зху Јихе. Користени се стерилни акупунктурни игли со димензии 0.25 x 25 мм произведени од Wujuiang City Medical & Health Material Co., LTD. Терапиите се направени во затворена просторија на температура околу 25 целзиусови степени во времетраење од 35-40 минути.

Направена е детална анализа на симптомите кај сите пациенти, на возраста и полот кои се најмногу застапени и бројот на терапии кои биле потребни за да се постигне резултат.

Резултати и дискусија

Сите добиени податоци од пациентите беа обработени и анализирани, вклучувајќи пол, возраст, број на третмани кои биле потребни да се постигне ефект и симптоми кои биле застапени.

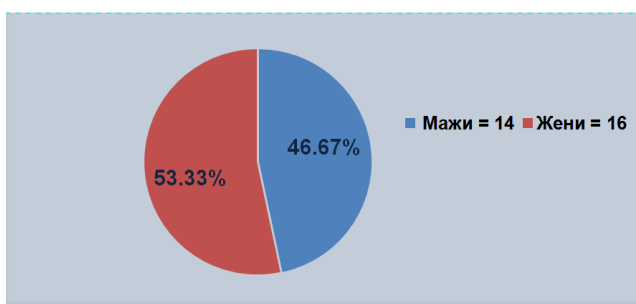

Слика 1: Возрасни групи и број на пациенти застапени во секоја возрасна група

Кај сите пациенти има дијагностицирано цервикална спондилоза. Анализирани се 30 пациенти на возраст од 35 до 82 години. Средната пресметана возраст е 60 години. На слика 1 се

прикажани возрасните групи и полот на пациентите. Мажите се на возраст од 35 до 77 години, а жените од 51 до 82 годишна возраст. Средната возраст за мажите е 55 години, а за жените средна возраст е 64. Во една друга направена статистика средна возраст за мажите е 38.2, а за жените 43.3 години [7]. Во графиконот 10 се прикажани возрасни групи и полот на пациентите кои биле застапени на одредена возраст. Од 30-40 години застапен е само еден маж, од 40-50 години 4 мажи, од 50-60 години 3 мажи и 8 жени, од 60-70 години 2 мажи и 2 жени, од 70-80 години 3 мажи и 5 жени и над 80 години само една жена. Според овие податоци најзастапена возрасна група е од 50-60 години.

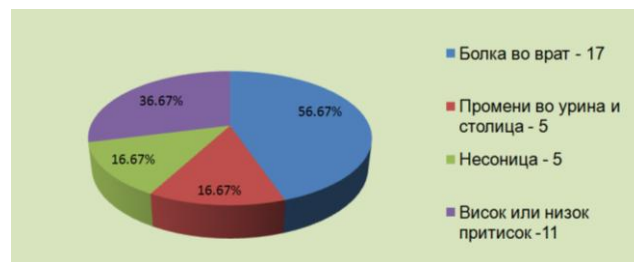
Од пациентите 16 се жени односно 53.33%, а 14 се мажи т.е. 46.67% и иако не е многу изразена разликата, се потврдува фактот дека жените почесто заболуваат од мажите од цервикална спондилоза. Истиот резултат е прикажан на слика 2.

Слика 2: Пол на застапеност

На слика 3 се дадени најзастапените симптоми кај пациентите. 17 од пациентите се изјасниле дека имаат болка во вратот, кај 5 пациенти имало фреквентно уринирање или дијареа, кај 5 од пациентите се јавила несоница и 11 од пациентите имале проблеми со крвниот притисок (висок или низок). 10 од жените го имале овој симптом, односно 33.33% од сите пациенти, а 7 од мажите имале симптом болка во вратот, односно 23.33%. Болката е вратот е карактеристичен симптом кој се јавува кај цервикалната спондилоза, а фреквентното уринирање, неможноста за контрола врз сфинктерите и дијареата се симптоми доколку е присутен синдромот на цервикална миелопатија. Исто така постои врска помеѓу цервикалната миелопатија и високиот крвен притисок, кој уште се нарекува и цервигогена хипертензија [8]. При хипертензија не се јавуваат симптоми како болка во вратот, туку невролошките знаци се присутни во горните и долните екстремитети. Објаснување за оваа релација помеѓу цервикалната миелопатија и цервигогената хипертензија е дека настанува поради зголемената симпатетичка активност поради хроничната иритација на дурата на задниот надолжен лигамент од страна на

остеоартритичните промени или хернијација на интервертебралниот диск.

Слика 3: Број на застапеност на различни симптоми

Три од женските пациенти се пожалиле на симптомот промени во урината и столицата односно, фреквентно мокрење, ноктурија или дијареа односно 10% од пациентите, а од мажите само двајца имале проблем со урина и столица, односно 6.67% од сите пациенти. Сите од пациентите кај кои се јавил симптомот се над 45 годишна возраст.

Несоницата била застапена кај 5 пациенти од кои 3 жени и 2 мажи, односно 10% од сите пациенти кај жените и 6.67% од сите пациенти кај мажите. Кај тројца од пациентите се поклопуваат и двата симптома на несоница и проблеми со урината и столицата.

Само две од пациентките имале низок крвен притисок, другите пациенти се со симптом на висок крвен притисок. Кај жените симптомот е застапен со 20%, односно 6 жени од сите пациенти, а кај мажите застапеноста е 16.67% од сите пациенти, односно 5 мажи.

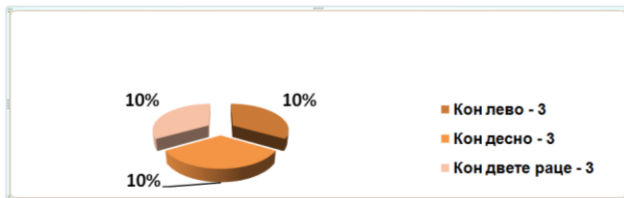
Други чести симптоми кои се јавуваат се болка, вкочанетост, трнење во рацете т.е. радијација кон левата, десната или кон двете страни на горните екстремитети. Кај анализираниите пациенти се јавиле ист број на радијација кон левата, десната или и двете страни, односно по тројца пациенти ги имале трите симптоми и истото е прикажано процентуално на слика 4.

Унилатерална болка во вратот, рамењата и рацете може да се јави има ако синдром на цервикална радикулопатија. Може да има и постурална асиметрија со флексија на главата за да не се врши притисок врз нервиот корен, може да има лимитираност на движењето во вратот, вкочанетост, намалени рефлекси во бицепсот (ако се зафатени 5ти и 6ти пршлен), супинатор (ако се зафатени 5ти и 6ти пршлен) или трицепс (ако е зафатен 7ми пршлен).

Зафатеноста на двата екстремитети вообичаено е знак за присуство на синдромот цервикална миелопатија при што има слабост, трнење и вкочанетост во рацете и прстите, лоши постурално држење и баланс на телото, болан и вкочанет врат. Пациентите оваа болка ја

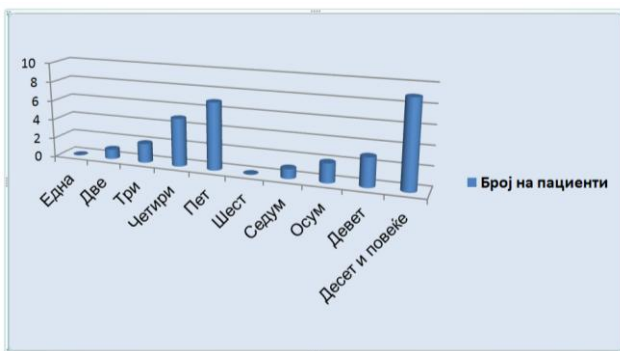
објаснуваат како бодеш од игли или чувство на печење во рацете и прстите. При преглед може да се забележи и зголемен тонус на рацете и нозете и абнормални рефлексии на тетивите.

Само кај тројца мажи се јавил овој симптом односно 10%, а кај жените се јавил во 6 случаеви, односно 20%. Кај двајца машки пациенти лимитираноста т.е. радијацијата болка била на десната страна. Мажите биле на возраст од 41, 48 и 63 години, а жените од 51 до 75, што значи дека иако жените се повеќе застапени, мажите порано заболуваат од цервикална спондилоза. Според некои статистики дегенеративните промени на 'рбетниот столб се присутни кај мажи над 50 години и кај жени постаро од 60 години.

Слика 4: Број на пациенти кои имале радијација - ширење на болката кон лево, десно или кон двете екстремитета

Главоболка и вртоглавица како симптоми се јавиле кај четирите пациенти, една жена и тројца мажи. Жената е на возраст од 56 години, а мажите на возраст од 56, 41 и 35 години. При овие симптоми мажите се повеќе застапени и гледано според возрастната група може да се констатира дека се јавува кај пациенти помлади од 60 години и може да се знак и почетни симптоми на цервикална спондилоза.

Слика 5: Број на терапии

На слика 5 се прикажани бројот на третманите кои биле потребни за да се постигне краен ефект кај секој пациент. Тој број е различен и индивидуален и зависи од полот, возраста, работната состојба, траењето на болеста, видот на синдромот и типот на цервикална спондилоза, видот на симптомите и кога се појавиле и други. Во просек за ефикасност според анализата потребни се 8 третмани. Кај постарите пациенти бил потребен поголем број на третмани. Повеќето

од пациентите имаат направено десет или повеќе од десет третмани, тројца од пациентите имале девет третмани, двајца по осум третмани, еден пациент седум третмани, седум пациенти пет третмани, пет пациенти по четири третмани, двајца три третмани и еден пациент два третмани.

Во заклучок, според анализираниите податоци од пациентите може да заклучиме дека акупунктурата е ефикасен третман за лекувањето на цервикалната спондилоза, кој е тотално безбеден и без несакани ефекти. Кај сите анализирани пациенти постигнат е резултат со одреден број третмани, во просек 8, во зависност од симптомите, почетокот и траењето на болеста, полот, возраста, работното место и други фактори.

Од направената анализа може да се констатира дека жените почесто заболуваат од мажите, со средна возраст од 50-60 години. Најчест симптом кој се јавува е болката во вратот, а главоболката и вртоглавицата може да бидат први знаци и симптоми на цервикалната спондилоза. Мажите ги зафаќа болеста во помлади години, пред 50 години, а жените пред 60 години.

Со користење на акупунктурата се стимулира природната способност на телото само да се лекува и да се подобри физичката и емоционална состојба. Кога се врши од страна на соодветно обучено лице, со чиста техника и игли за еднократна употреба, акупунктурата генерално е безбеден третман [6].

Литература

- Ferrara LA. The biomechanics of cervical spondylosis. Adv Orthop. 2012;2012:493605. <http://dx.doi.org/10.1155/2012/493605>
- Mullin J, Shedid D, Benzel E. Overview of Cervical Spondylosis Pathophysiology and Biomechanics. World Spinal Column Journal. 2011;2(3).
- Ulrich FP. Cervical spine anatomy and neck pain. 10 oct 2009; [www.spine-health.com]
- Delisa JA, Gans BM, Walsh NE. Физикална медицина и рехабилитација – принцип и практика. ТОМ 1; Табернакул, 2012.
- Sedan B. Acupuncture - The Safer Alternative for Treating Cervical Spondylosis. August 14, 2012 (www.yogawiz.com)
- Zhu J, Arsovska B, Vasileva D, Petkovska S, Kozovska K. Acupoints for cervical spondylosis. Official Journal of the Bulgarian Society of Neurosonology and Cerebral Hemodynamics. 2015;11(2).
- Okada E, Matsumoto M, Ichihara D, et al; Aging of the cervical spine in healthy volunteers: a 10-year longitudinal Spine (Phila Pa 1976). 2009; 34(7):706-12. <http://dx.doi.org/10.1097/BRS.0b013e31819c2003> PMID:19333104
- Liu H, Ploumis A. Cervicogenic hypertension — A possible etiology and pathogenesis of essential hypertension. Hypothesis 2012, 10(1): e4. <http://dx.doi.org/10.5779/hypothesis.v10i1.297>